

hukukta önemli olgulardan biri hak sahibi olmak olup bunu ispat ederek ortaya çıkarabilmek aynı derecede önemlidir gerçekte hak sahibi olan birçok kişinin ispat kurallarına dikkat etmemesinden kaynaklı hakkını ispat edemediği bunun sonucunda mağdur olduğu çok fazla örnek bulunmaktadır dolayısıyla hak kazanılırken ve kullanılırken ileride durumun nasıl ispat edileceği düşünülmelidir bir hukuki uyuşmazlıkta taraflar her türlü delille hakkını ispat edebilir medeni kanun bu ispat araçlarından resmi belgelere özel bir önem yüklemiştir medeni kanunun ilgili maddesinde kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça taraflardan her biri hakkını dayandırdıkları olguların varlığını ispatla yükümlüdür ifadesi ile iddia edenin ispat etmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir bir kişi birisinden alacağı olduğunu iddia ediyorsa bu durumu kişinin ispat etmesi gerekmektedir borçlunun borçlu olmadığını ispat etmesi gerekmez hukuken haklı olduğunu savunan ve tartışma başlatan taraf hakkının dayandığı olayları olguları ispat etmek zorundadır buna karşın diğer taraf da karşı ispat hakkını kullanmakta serbesttir burada önemli olan tartışmayı başlatanın yani haklı olduğunu iddia edenin ispatla yükümlü olmasıdır örneğin evlilik birliğinin temelinden sarsılması iddiasıyla dava açan yani hukuken tartışmayı başlatan davacı eş bu evliliğin ne şekilde sarsıldığını ispat etmek zorundadır diğer eşin evliliğin sarsılmadığını ispat etme yükümlülüğü bulunmamaktadır ancak taraflar kendi iddialarını ispat etme hakkına sahiptir toplum yaşamının daha rahat ve güvenli hale gelmesi hukuk kurallarıyla oldukça ilgilidir bunun için kanunlar bazı kurallara istisnalar getirerek insanların hukuki ilişkilerini kolaylaştırmak ister ispat yüküyle ilgili kural iddia edenin ispat etmesi olduğu halde bazı durumlarda kanun olağan genel doğruları öncül olarak hukuken doğru olarak varsaymaktadır hukuken doğruluğu kabul edilen bu türden varsayımlara karine denir örneğin medeni kanuna göre yaşının küçüklüğü nedeniyle akıl hastalığı akıl zayıflığı sarhoşluk ya da bunlara benzer sebeplerden biriyle akla uygun biçimde davranma yeteneğinden yoksun olmayan herkes kanuna göre ayırt etme gücüne sahiptir buna göre medeni kanunda sıralanan durumların dışında kalan herkesin ayırt etme gücüne sahip olduğu karinesi benimsenmiştir dolayısıyla birinin ayırt etme gücünün olmadığını düşünen kişi bunu ispat etmelidir resmi sicil veya senetler belgeledikleri olguların doğruluğuna kanıt oluşturur